

***PLAN
FOR
SAMARBEID
BARNEHAGE OG SKOLE***

I ANDEBU KOMMUNE

Januar 2011

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Forord.....	3
2. Visjon.....	3
3. Syn på barnet – Robust og lærende.....	3
4. Felles verdigrunnlag.....	5
5. Lovgrunnlag og krav.....	6
6. Mål for samarbeid	6
7. Årshjul – møtepunkter.....	7
8. Skoleklar i Andebu kommune.....	9

Forord

Denne planen avløser "Plan for sammenheng og samarbeid barnehage og skole" som ble utarbeidet i 2001 og sist revidert august 2008.

I perioden 2008-2010 gjennomførte Andebu kommune et prosjekt med tittelen "5-åringen og sammenhengen barnehage – skole.". Gjennom dette prosjektet som var støttet av Fylkesmannen i Vestfold og KS, ønsket kommunen å finne ut hvorvidt systematisk og bevisst tidlig innsats i barnehage og skole gir resultater.

Hovedprosjektet hadde fokus på

- tydeliggjøring av sammenhengen mellom barnehage og skole med felles verdigrunnlag og mål for hva som skal læres/erfares i barnehagen og skolen
- dialog og forpliktende samarbeid med foresatte
- utvikle felles pedagogisk tenkning for hele oppvekstperspektivet
- utvikle samspillet mellom aktørene i oppvekstperspektivet

Erfaringene vi høstet i prosjektet, er nå nedfelt i denne nye planen og er retningsgivende for sammenhengen barnehage – skole i Andebu kommune. Ny visjon og nye begreper er forklart videre i planen der hovedmålet er at har felles ansvar for barnets oppvekst og for å bidra til det robuste barnet som vet at det kan lære og utvikle seg.

Visjon: Det robuste og lærende barnet

- Sammen om oppvekst

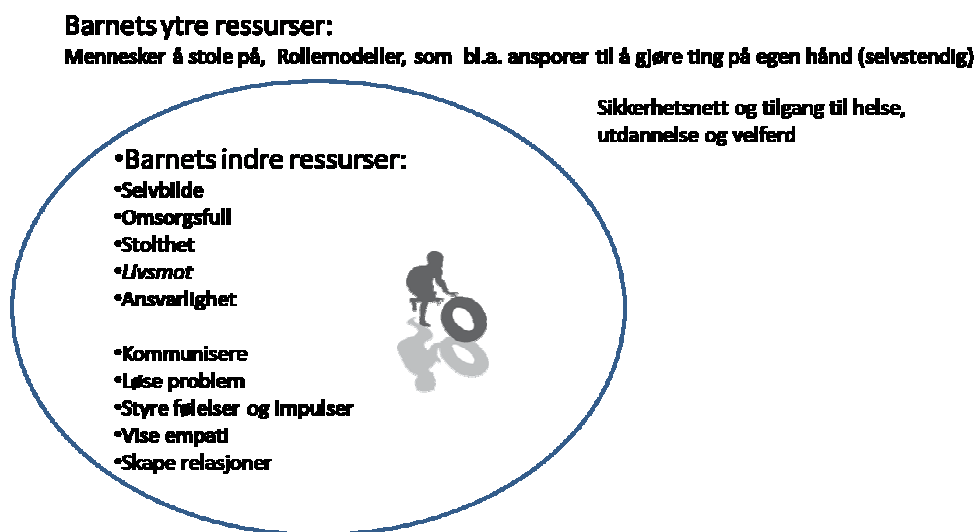
Syn på barnet - to viktige begreper: Robust og lærende

Barnehage og skole har et felles ansvar for å tilrettelegge for barnets læring og utvikling. I overgangen ønsker vi å fokusere på "det hele mennesket" med begrepene robust og lærende. Barnet opplever skolen som forskjellig fra barnehagen. Det blir nye regler, barnet kan ikke velge så mye selv lenger, det blir mer krav til fokus og konsentrasjon. Barnets robusthet, som innebærer motstandsdyktighet og tro på seg selv og egne evner, blir avgjørende for hvordan overgangen oppleves.

Med robust forstås:

- "Jeg er" som blant annet betyr barnets evne til å være omsorgsfull, vise ansvar, være stolt, ha pågangsmot og barnets selvbilde (som formes av de inntrykk og tanker et barn har om seg selv og sin plass i forhold til andre).
- "Jeg kan" henviser til at det er mange ting en 5 åring allerede kan – kommunisere, løse problem, styre følelser og impulser, vise empati og skape relasjoner.
- "Jeg har" betegner barnets ytre ressurser og omfatter mennesker å stole på, rollemodeller som bl.a. ansporer barnet til å gjøre ting på egen hånd (bli selvstendig) og et sikkerhetsnett med tilgang til helse, utdanning og velferd.

Når vi snakker sammen om barnets "jeg er", "jeg kan" og "jeg har", så gjør vi det i våre roller som foresatte og pedagoger. Vi ser barnet i forskjellige situasjoner, som i sum dekker det meste av hverdagen. Vår evne til å dele erfaringer om hva vi ser, som er vår samlede kunnskap om barnet, bestemmer hvor godt vi kan legge forholdene til rette for læring og utvikling fremover.

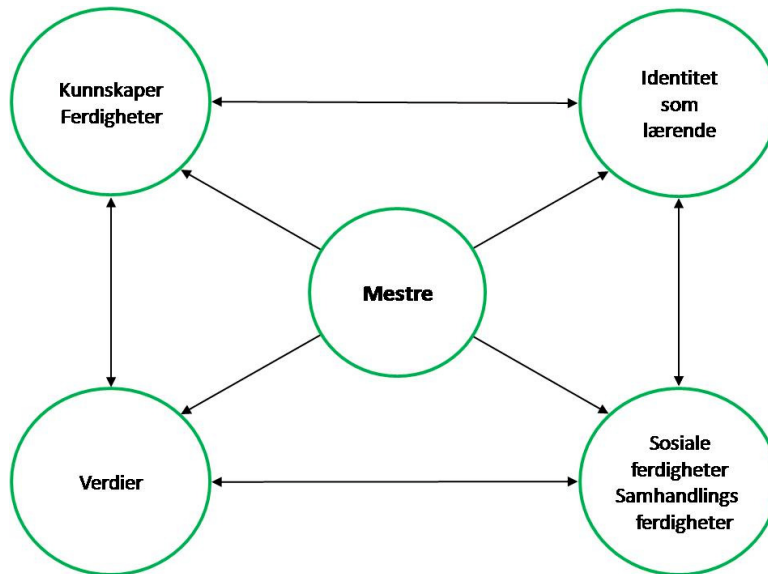
Figur: Barnets robusthet.

Med lærende forstås:

Begrepet "livslang læring" gjelder også i barnehagen og rommer mer enn kunnskapsformidling. Lek og læring henger nøye sammen i barnehagen. Tro på egen læring og tillit til egen mestring er grunnleggende for å kunne vokse og utvikle seg best mulig. Barnet må få utvikle en tydelig forståelse av det kan klare å lære. "Jeg klarte ikke dette før, men nå klarer jeg det! – jeg kan klare å lære". Opplevelse av læring og mestring er grunnleggende for utvikling av selvbilde og selvoppfatning.

Felles verdigrunnlag i barnehage - skole

Barnehage og skole er viktige arenaer for barnet i mange år, og det er et mål å ha felles verdigrunnlag for møtet med barnet. Identitet som lærende utvikles gjennom hvordan barnet ser seg selv og hvordan det opplever at andre ser det. Modellen under viser at opplevelsen av mestring er grunnleggende i forhold til utvikling av identitet som lærende, sosiale ferdigheter, verdier, kunnskaper og ferdigheter.

Figur: Gode mestringssituasjoner avhenger av de 4 andre kriteriene.

Krav til sammenheng ved overgangen fra barnehagen til skolen Lovverket setter følgende krav:

Rammeplanen for barnehagen sier i kapitel 5.1:

”Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til 1. trinn og skolefritidsordningen. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem. Planer for barns overgang fra barnehage til skole må være nedfelt i barnehagens plan”

Kunnskapsløftet

Under prinsipper for opplæringen finner vi:

”Godt og systematisk samarbeid mellom barnehage og barnetrinn, barnetrinn og ungdomstrinn, ungdomstrinnet og videregående opplæring skal bidra til å lette overgangen mellom de ulike trinnene i opplæringsforløpet.

Samarbeid med andre offentlige instanser med ansvar for barn og unges læring, utvikling og oppvekstmiljø er også en sentral oppgave for skolen. Dette gjelder særlig for elever med behov for særskilt tilrettelegging.”

Kunnskapsdepartementets veileder

Kunnskapsdepartementets veileder om samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole presiserer følgende:

”Overgangen fra barnehage til skole skal skje i nært samarbeid med barnas hjem, og foreldrene må være med å legge premissene for informasjonsoverleveringen. De må få innsyn i og avgjøre hvilken informasjon som følger barnet over i skolen.”

Mål for samarbeidet

Mål for samarbeidet mellom barnehagen og skolen er:

- Å trygge både barn og forsatte på overgangen fra barnehage til skole
- Å skape gjensidig innsikt og forståelse for arbeid og metoder i barnehage og skole
- Å avklare ansvar og forventninger mellom barnehage, skole og foresatte
- Å gi nødvendig informasjon om barnet ved overgangen fra barnehage til skole
- Å tilpasse opplæringen på best mulig måte for det enkelte barnet fra oppstart i 1.trinn

Overføring av informasjon - trekantsamtale

Barnehagens personale har gjerne kjent barnet gjennom flere år. Det benyttes systematisk observasjon i forhold til barnets utvikling. Dette er informasjon som kan være grunnleggende for skolen å kjenne til for å tilrettelegge for en god skolestart. Foreldrene skal ha innsyn og innflytelse på informasjon som utveksles fra barnehage til skole. For å sikre en best mulig overgang og overføring informasjon tilbys alle foreldre med skolestartere en samtale sammen med førskolelærer fra barnehagen og lærer fra skolen i mai/juni. Samtalen gjennomføres på skolen og følger egen samtalemal.

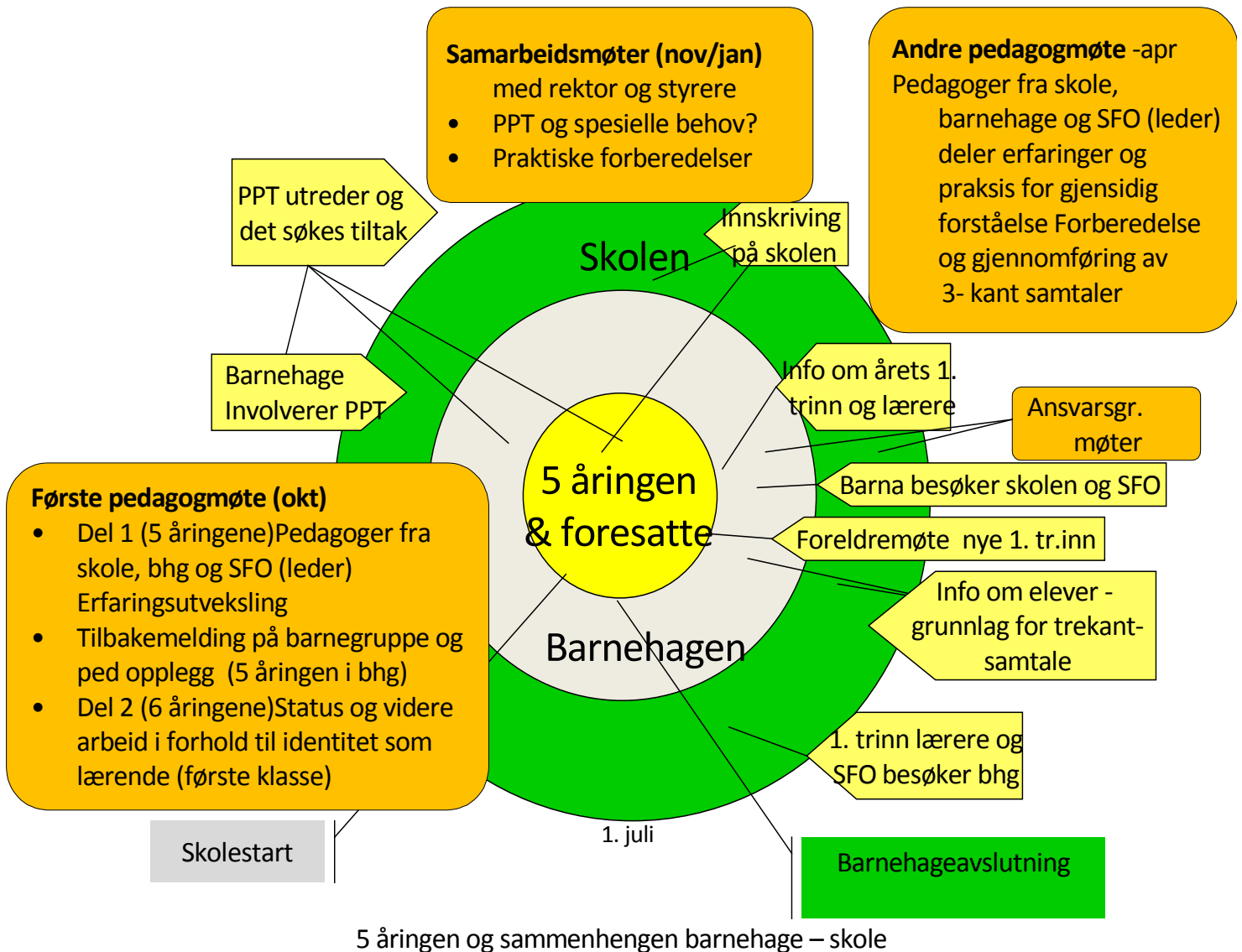
Møtepunkter mellom barnehagene og skolen

Dato	Tiltak	Ansvarlig
Uke 42	Samarbeidsmøte barnehage – skole _____ barnehage	Styrere/ rektor på omgang
1. nov	Oversikt fra barnehagen til PPT over barn som enge sp.ped tiltak kommende skoleår	Styrer i barnehagen
Uke 48	Samarbeidsmøte barnehage – skole _____ barnehage	Styrer / rektor på omgang
Nov – jan	Utredning av enkelte barns særlige behov for hjelp e skoleår	PPT
10. des	Halvårsrapport vedr. barn som har spesial k ressurser. Leveres den enkelte skole ved rektor	Styrer i barnehagen
Des/	Innskriving på skolen	Rektor
15. januar	Melding fra PPT til skolene om barn som trenger spesial pedagogiske tiltak	PPT
1. februar	Søknadsfrist for spesial pedagogiske tiltak – til oppvekstetaten	Rektor
Uke 6	Samarbeidsmøte barnehage – skole. Info om årets 1.kl. av lærere på 1 trinn På _____ barnehage	Rektor
Uke 17.	Samarbeidsmøte barnehage – skole På _____ skole	Rektor
Besøksdag i mai	Barna besøker skolen 1 dag. Blir kjent med skolen, læreren og medelever	Rektor
Mai	Foreldremøte for foresatte til nye 1.trinn	Rektor
Mai/juni	Trekantsamtale på skolen	Rektor /styrer/ lærere/pedagogisk ledere
Mai / juni	1. klasselærerne/sfo-leder besøker barnehagene	Rektor / lærere

Generelt:

Det er et ønske fra barnehagene om å bli invitert til forestillinger / premierer / utstillinger i løpet av skoleåret. Skolen orienterer barnehagene om datoer for høstens foreldremøter så tidlig som mulig for å unngå kollisjoner.

Årshjulet vårt – modell

Skoleklar i Andebu kommune

Med utgangspunkt i rammeplanen og barnehagens årsplan jobber barnehagene systematisk i egne grupper for 5/6 åringene med å gi barna varierte erfaringer i forhold til spesielt emnene som er satt opp nedenfor. I tillegg til førskolegruppene, som avvikles 1-2 ganger i uka, vil selvfølgelig dette arbeidet foregå i det daglige arbeidet på avdelingen hele tiden, i rutinesituasjoner, lek, turer og andre aktiviteter.

En kortfattet og overordnet plan, "Skoleklar", skal sikre at barn som begynner på skolen i Andebu kommune har fått et tilnærmet felles innhold i barnehagens siste år. Grunnleggende temaer før skolestart og en idebank skal gi barnehagens personale bakgrunn for det systematiske arbeidet med barnegruppa gjennom det avsluttende barnehageåret.

Hovedfokus er basert på barnet som robust og lærende. Gjennom lek og pedagogisk tilrettelegging skal barnet oppleve mestring og erfaring med hovedmålsettingen:

"Jeg kan lære"!

Barnehagen skal gi barna varierte erfaringer og mestringsopplevelser i forhold til:

Sosial kompetanse

- Ta imot beskjeder og utføre dem
- Ta ansvar for seg selv og sine ting
- Oppførsel – forholde seg til andre (mennesker og ting)
- Trene på å snakke i en forsamling, si hva man mener
- Øve på å rekke opp hånden når man skal si noe
- Vente på tur
- Utholdenhet – holde på med noe en stund
- Tåle å streve – tåle motstand

Matte (antall rom og form)

- Geometriske former (trekant, sirkel, firkant osv)
- Matematiske begreper (mengde og tallforståelse)
- Sortere og sammenligne: mål, vekt, avstander, volum, tid, ulikheter, likheter, størrelser, former, plassering, mønster osv.

Motorikk

- Positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring
- Videreutvikler sin kroppsbeherskelse både grovmotorisk, finmotorisk, rytme og motoriske følsomhet.
 - Finmotorikk (blyantgrep – saks)
 - Grovmotorikk (kropp, bevegelse, sansemotorikk)
 - Kle på seg selv (selvstendighet)
 - Sittestilling når en jobber
 - Fokus på blyantgrep

Språk

- Rim og regler, fortellinger, sanger, stavelser, rytme (lek med språk)
- Begreper, eks. preposisjoner
- Snakke/lese høyt – bruke begreper i muntlige aktiviteter,
- Bevissthet på skriftspråk gjennom lek
- Gjenkjenne navnet sitt
- Lek med bokstaver og tall
- Lytte og gjenfortelle muntlig, for eksempel, en historie.
- Samtale om opplevelser, tanker og følelser

Idebank – gode forslag i arbeid med førskolegrupper:

Materiell som benyttes i barnehagene

Lesestart, plan for språk-, lese- og skriveopplæring i Andebu kommune

Utarbeidet av PP-tjenesten for Andebu, Hof og Re Revetal den 18.06. 2008
ved Nini Zeiner (F:\DOK.ARKIV\Skole og utdanning\Lesestart)

Ringeriksmaterialet av Solveig-Alma Halaas Lyster og Heidi Tingleff

ISBN 82-92052-00-3.

Blyantboka av Anne-Lise Kristensen og Svetlana Voronkova

ISBN: 9788252160796

Språksprell i barnehagen og skolen av Lise Olvik og Anne Marit Walle

ISBN/EAN: 9788205346062

Språklek av Karin Rydja og Ellen Heidi Strand

ISBN 9788249212972

Fem, seks det kommer en heks av Else Devold og Anette Heiberg

ISBN: 9788249210404

Temahefter fra Kunnskapsdepartementet:

- om antall, rom og form i barnehagen
- om språkmiljø og språkstimulering i barnehagen
- om barns medvirkning
- om IKT i barnehagen
- om språklig og kultrult mangfold
- om natur og miljø
- om likestilling i det pedagogiske arbeidet i barnehagen
- om barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagen